

BIULETYN

informacyjny

SPIS TREŚCI

Jubileusz ratowników spod znaku błękitnego krzyża • Tarda 1969 • Podzwonne Lesławowi Dobruckiemu • Dni turystyki i krajoznawstwa w województwie katowickim • Najbliższe zadania konkursu „Szlakami Polski Ludowej” • Prezydium obraduje • Polscy turyści na zlocie w Prossen • Na V Kongresie IOF — Marsze na orientację — kluczem do przyrody • I Krajowa Narada Prezesów Oddziałów Wojskowych PTTK • Siedem tysięcy na Leninowskich Szlakach • Biuletyn z łódką w herbie

ZARZĄDU GŁÓWNEGO
PTTK Nr 129
LISTOPAD 1969

JUBILEUSZ RATOWNIKÓW SPOD ZNAKU BŁĘKITNEGO KRZYŻA

WE wrześniu 1969 roku przypadła 60 rocznica powstania pierwszej w Polsce organizacji powołanej do niesienia pomocy w górach. Jej inicjatorem wybitny turysta, narciarz i taternik — gen. Mariusz Zaruski.

Początkowo jako Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, a po wojnie jako Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe przynależne do Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego zapisało się złotymi zgłoskami w historii polskiej turystyki. Ratownicy spod znaku Błękitnego Krzyża w swej 60-letniej działalności uratowali wiele istnień ludzkich, sami nieraz narażając życie lub ponosząc śmierć. Postacie Klimka Bachledy, Wawrzyńca Żuławskiego, którzy nie zawahali się poświęcić własnego życia dla ratowania innych pozostaną na zawsze w naszej pamięci.

W ciągu 60 lat GOPR interweniował w 23 tysiącach przypadków, zorganizował 1963 wielkie wyprawy ratunkowe, zwiózł 10 tysięcy narciarzy, którzy doznali urazów i — to co najsmutniejsze zawsze w pracy ratowniczej — dotarł do 235 zabitych.

GOPR z ośrodka tatrzańskiego rozprzestrzenił się na wszystkie tereny górskie. Obok najbardziej zastrzeżonej Grupy Tatrzańskiej powstały nowe: Bieszczadzka, Beskidzka, Krynicka, Sudecka i Rabczańska. W samym tylko roku 1968 bilans Grupy Tatrzańskiej przedstawia się następująco: ponad 2300 interwencji, 1200 wypadków narciarskich, 46 poważnych wieloosobowych wypraw ratunkowych.

W poczuciu dobrze spełnionego obowiązku i powszechnej sympatii społeczeństwa, górolazów, turystów, taterników obchodzili ratownicy GOPR PTTK swój jubileusz.

W uroczystościach jubileuszowych 60-lecia GOPR, które odbyły się w Zakopanem w dniach 26—29 września 1969 r. brali udział ratownicy wszystkich grup terenowych GOPR i delegacje organizacji ratownictwa górskiego z Austrii, Bułgarii, Czechosłowacji, NRD i Szwajcarii.

Do schroniska PTTK na Kalatówkach, gdzie odbyły się centralne obchody jubileuszu przybyli m.in. przewodniczący GKKFiT — Włodzimierz Reczek, wiceprezes ZG PTTK — Jerzy Przeddziecki, przedstawiciele krakowskich wojewódzkich władz partyjnych i administracyjnych, działacze komitetów PZPR i rad narodowych pow. nowotarskiego i miasta Zakopanego. Stoлицę Tatr reprezentował przewodniczący MRN w Zakopanem — S. Gach.

Obok referatu na temat rysu historycznego ratownictwa górskiego w Polsce, który wygłosił prezes GOPR — Jerzy Ustupski, okolicznościowych przemówień przewodniczącego GKKFiT Włodzimierza Reczka, wiceprezesa ZG PTTK — Jerzego Przeddzieckiego i przewodniczącego MRN w Zakopanem, pokazów ratownictwa górskiego, wspólnej wycieczki do Morskiego Oka i w Wysokie Tatry oraz wieczornicy góralskiej w schronisku Roztoka odbyła się także konferencja profilaktyczna IKAR-u (Międzynarodowa Komisja Ratownictwa Alpejskiego). Była ona po-

święconą omówieniu doświadczeń ratowników, prezentowania nowych metod ratownictwa w górach.

Referat wprowadzający na temat polskich doświadczeń w profilaktyce górskiej wygłosił B. Bielecki.

Z okazji jubileuszu 60-lecia GOPR zasłużeni ratownicy otrzymali Odznaki PTTK — dr K. Miecherdziński Złotą, a dr M. Hadło, A. Kurek i W. Wojciechowski — Srebrne, które wręczył im wiceprezes J. Przędzicki. Prezes Horskiej Służby Fero Mrazik udekorował w imieniu swej organizacji honorowymi

odznaczeniami prezesa GOPR Jerzego Ustupskiego oraz Tadeusza Pawłowskiego i Zbigniewa Roniego. Prezes austriackich ratowników Hans Auer przekazał GOPR-owi hojny dar w postaci zestawu Grammingera — nowoczesnego sprzętu do akcji ratowniczej na stromych ścianach wysokogórskich.

Warto też podkreślić, że GOPR działając dziś na obszarze 8.500 km², prowadząc 62 stacje ratunkowe i 49 przechodwalni sprzętu posiada majątek ruchomy wartości 5 mln zł.

TARDA 1969

DOROCZNYM obyczajem w ośrodku wypoczynkowym CRZZ w Tardzie spotkali się działacze związków zawodowych, Związku Młodzieży Socjalistycznej, Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej i Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego dla przedyskutowania aktualnych problemów wychowania fizycznego, turystyki i sportu oraz wytyczenia zadań na rok przyszły. Działaczom z organizacji wojewódzkich i centralnych towarzyszyli tym razem przedstawiciele rad zakładowych, ognisk TKKF, oddziałów zakładowych PTTK. Obecni byli także przedstawiciele niektórych związków branżowych i resortów gospodarki państwowej.

W prezydium konferencji, której przewodniczył przewodniczący Krajowej Rady OFSWFiT **Jan Kręcielewski** zasiadli: sekretarz CRZZ **Wiesław Kos**, przedstawiciel Wydziału Propagandy i Agitacji KC PZPR **Zbigniew Kulczycki**, wiceprzewodniczący ZG ZMS **Andrzej Majkowski**, zastępca przewodniczącego GKKFiT **Leszek Bednarski**, prezes ZG TKKF **Feliks Kędziorek**, zastępca sekretarza generalnego ZG PTTK **Wojciech Militz**, kierownik Wydziału Sportu i Turystyki ZG ZMS **Stanisław Romański**.

Tegoroczna konferencja w Tardzie była piątym skolei spotkaniem działaczy związków zawodowych, ZMS, PTTK i TKKF, stanowiła więc swego rodzaju jubileusz. Dało to asumpt do oceny współdziałania, wyników osiągniętych w tej dziedzinie przez poszczególne organizacje w ciągu pięciolecia.

Oceny dokonał sekretarz CRZZ **Wiesław Kos**, który przedstawił dorobek związkowej kultury fizycznej, turystyki i wypoczynku. Sekretarz CRZZ omawiał ten dorobek na tle wyników dotychczasowych konferencji w Tardzie oraz wpływu jakie miały one na realizację uchwał V Zjazdu PZPR i VI Kongresu Związków Zawodowych w części dotyczącej spraw wypoczynku i turystyki.

Wiesław Kos przypomniał, że „u podstaw inicjatywy związków zawodowych w sprawie odbywania dorocznych spotkań międzyorganizacyjnych leżało stworzenie modelu wspólnego działania służącego praktycznej realizacji wytyczonych zadań racjonalnego wykorzystania wszystkich sił społecznych i środków do maksymalnego zaspokojenia potrzeb ludzi pracujących i młodzieży wkraczającej w wiek produkcyjny w dziedzinie rekreacji fizycznej, turystyki i wypoczynku po pracy”.

Sekretarz CRZZ — stwierdził jednocześnie, iż: „W utrwalonych już dzisiaj zasadach współdziałania wyłonił się prawidłowy podział zadań, w którym związki zawodowe tworzą materialne i moralne warunki do działalności i rozwoju Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej i Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, współdziałając w tworzeniu nowych ogniw TKKF i PTTK, zasilając szeregi działaczy tych ogniw, finansują szkolenie społecznych kadr dla potrzeb rekreacji ruchowej i turystyki, finansują imprezy sportowo-rekreacyjne i turystyczne.” Dodał on przy tym, że „Związek Młodzieży Socjalistycznej postanowieniami swoich władz naczelnych uznał TKKF i PTTK za realizatorów swoich zadań w dziedzinie masowej rekreacji i turystyki młodzieży”.

W omówieniu dotyczącym spraw turystyki padły słowa uznania za osiągnięcia konkursu „Przez X

Wieków Polski”, a także pod adresem realizowanego aktualnie programu społecznego ruchu krajoznawczo-turystycznego w obchodach 25-lecia PRL — chodzi tu zwłaszcza o konkurs „Szlakami Polski Ludowej”. **W. Kos** podkreślił wzrost zasięgu oddziaływania PTTK, które w 1965 roku objęło swoimi formami pracy 7,2 mln osób, zaś w roku 1968 12 milionów.

Jednocześnie w ocenie sekretarza CRZZ znalazły się akcenty krytyczne. Stwierdził on bowiem, że wysoki stopień aktywności Towarzystwa nie powinien przysłaniać faktu, że w wielu zakładach pracy nie powstały jeszcze koła PTTK, że rozbudowa kół mimo stałego postępu, nie charakteryzuje się tempem odpowiadającym aktualnym potrzebom.

Interesujące przykłady aktywnej realizacji współdziałania wniosła dyskusja, w której wystąpili zgoda nie z programem konferencji przedstawiciele rad zakładowych, ognisk TKKF, kół i oddziałów zakładowych PTTK, wojewódzkich rad OFSWFiT, wojewódzkich zarządów okręgów PTTK, zarządów głównych branżowych związków zawodowych oraz reprezentanci resortów. Umożliwiło to konfrontację ocen i wyrażenie poglądów przez działaczy wszystkich szczebli organizacyjnych.

Trzeba podkreślić, że konfrontacja ta potwierdziła w pełni słuszność ustaleń powziętych na dotychczasowych spotkaniach w Tardzie. Uwypukliła ona konieczność skierowania uwagi wszystkich zainteresowanych co do konsekwentnego ulepszenia, umacniania i upowszechniania modelu współdziałania we wszystkich zakładach pracy.

Zgodnie z tradycją konferencji międzyorganizacyjnych drugi dzień obrad V konferencji w Tardzie poświęcony był omówieniu zadań jakie stoją przed społecznym ruchem związkowym, TKKF-owskim, PTTK-owskim w dziedzinie rekreacji fizycznej i turystyki w roku 1970. Omawiane były również plany działania poszczególnych organizacji.

Referat na temat głównych kierunków działalności sportowo-turystycznej w 1970 roku wygłosił przewodniczący Krajowej Rady OFSWFiT **Jan Kręcielewski**, a o zadaniach ZMS w tym zakresie mówił wiceprzewodniczący ZG ZMS **Andrzej Majkowski**.

W dalszym ciągu konferencji uczestnicy wzięli udział w obradach roboczych w poszczególnych komisjach: wychowania fizycznego i turystyki. Wyniki obrad komisji w formie wniosków zostały przedłożone plenarnemu zebraniu. Wnioski Komisji Turystyki zostały w pełni zaakceptowane.

V konferencja w Tardzie w oparciu o pozytywną ocenę zasad współpracy związków zawodowych, ZMS, TKKF i PTTK, w nawiązaniu do uchwał V Zjazdu PZPR, VI Kongresu Związków Zawodowych, IV Krajowego Zjazdu ZMS i VII Walnego Zjazdu Delegatów PTTK, a także w oparciu o aktualną ocenę stanu organizacyjnego oraz zasięgu oddziaływania społecznego ruchu krajoznawczego potwierdziła aktualność podstawowych kierunków działalności:

— dalszego upowszechniania krajoznawstwa i turystyki wśród osób pracujących oraz młodzieży,

— kształtowanie ideowej, zaangażowanej w socjalistyczny rozwój Polski, patriotycznej postawy uczestników ruchu turystycznego.

Realizacja tych zamierzeń wymaga dalszego zacieśnienia współdziałania na wszystkich szczeblach organizacyjnych, upowszechniania modelu współpracy rad zakładowych, kół ZMS, kół PTTK i ognisk TKKF w zakładach pracy oraz uzyskania większej pomocy i poparcia administracji zakładów pracy.

Dlatego uczestnicy konferencji w Tardzie uznali za konieczne przeprowadzenie:

● dorocznych wojewódzkich konferencji międzyorganizacyjnych,

● dorocznych konferencji sportu i turystyki w zakładach pracy w celu określenia planów działania, podziału pracy i środków dla ogniw zakładowych współdziałających organizacji,

● dorocznych konferencji związków zawodowych, ZMS, PTTK i TKKF także na szczeblu powiatu mając na uwadze rozwój sieci organizacyjnej ogniw PTTK i TKKF w zakładach pracy oraz działalność rekreacyjną i turystyczną w miejscu zamieszkania i hotelach robotniczych.

Konferencja zwróciła uwagę na przestrzeganie zasad gospodarności i oszczędności, co powinno znaleźć swój wyraz przede wszystkim we wzmóżonej dyscyplinie wydatków na imprezy sportowe i turystyczne.

Postulowała także przedsięwzięcie właściwych kroków dla dalszego podnoszenia rangi społecznego działacza sportowego i turystycznego.

W dążeniu do umacniania autorytetu zakładanych kół i oddziałów PTTK potwierdzono konieczność:

■ konsekwentnego wprowadzania w życie tezy dotyczącej spełniania przez zarząd koła (oddziału) PTTK funkcji komisji d/s turystyki rady zakładowej,

■ określenia uprawnień koła (oddziału) PTTK w zakresie korzystania ze środków związków zawodowych i funduszy zakładowych,

■ określenia uprawnień do posiadania i dysponowania przez koło lub oddział zakładowy PTTK bazą i sprzętem turystycznym będącym własnością zakładu pracy.

Jako zadania dla wspólnej pracy w roku 1970 uznano treść referatu przewodniczącego KR OFSWFiT J. Kręcielewskiego i wiceprzewodniczącego ZG ZMS A. Majkowskiego przyjmując jednocześnie za wspólne wytyczne Prezydium ZG PTTK do działalności Towarzystwa na rok 1970 wraz z uzgodnionymi planami rozwoju organizacyjnego PTTK i szkolenia kadr turystycznych na rok przyszły.

Myślą przewodnią planów działania w roku 1970 jest szerokie włączenie się społecznego ruchu krajoznawczo-turystycznego do obchodów 100-lecia urodzin W. I. Lenina, 25-lecia PRL, 25-tej rocznicy powrotu Ziemi Zachodnich i Północnych do Macierzy, pogłębienie działalności ideowo-wychowawczej z podkreśleniem roli jaką powinien spełnić w tym zakresie Kongres Krajoznawstwa Polskiego.

W planach na 1970 rok szczególną wagę przywiązano do działalności szkoleniowej, jako dziedziny od której w poważnej mierze uzależniony jest dalszy rozwój fachowych kadr społecznych, a w konsekwencji dalszy rozwój programowy i organizacyjny krajoznawstwa oraz turystyki.

PODZWONNE LESŁAWOWI DOBRUCKIEMU

Odszedł z naszych szeregów jeden z najwybitniejszych działaczy Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego inż. Lesław Dobrucki. Tragiczny wypadek samochodowy wyrwał Go z grona żywych.

Całe życie Lesław Dobrucki poświęcił bez reszty turystyce wodnej i campingowej, miał też rozległe zainteresowania w dziedzinie krajoznawstwa, zwłaszcza gdy łączyło się ono z turystyką kajakową, z poznawczymi wyprawami po rzekach i jeziorach naszego kraju.

Był, jak to się zwykle mówi — społecznikiem z krwi i kości, nigdy nie oszczędzającym sił, gdy chodziło o rozwój wodniactwa, które było Jego żywiołem. A przecież Jemu, inwalidzie wojennemu z walk wrześniowych 1939 roku, nie było łatwo pływać, biwakować, przynosić kajak, walczyć z falą.

Mimo to, jeszcze z Marią Podhorską-Okolów, Lesław Dobrucki położył podwaliny pod turystykę wodną na Ziemiach Zachodnich, zwłaszcza na Warmii i Mazurach. To On był twórcą pierwszego PTTK-owskiego systemu zagospodarowania wodnego na Mazurach, na Narwi i innych rzekach w formie prostych stanic wodnych, wówczas w wielu miejscach samoobsługowych.

Był także jednym z współtwórców i organizatorów olbrzymiego splywu kajakowego „Wodami Polski do Granicy Pokoju”, podczas którego wodniacy z całego kraju płynęli do Odry. Ten splyw zapoczątkował masowe imprezy turystyki wodnej i przyczynił się do spopularyzowania tej formy turystyki.

A potem Lesław Dobrucki wpadł na pomysł stworzenia w naszym Towarzystwie wczasów kajakowych i szkółek kajakowych, których tak

bujny rozkwit obserwujemy dzisiaj. Był też współtwórcą popularnego Warszawskiego Klubu Wodniaków PTTK.

Nie było rzeki, jeziora w Polsce, których by nie znał, o których nie mógłby rozprawiać godzinami, snując przed słuchaczem możliwości rozbudowy urządzeń turystycznych, przygotowania takiego czy innego szlaku dla potrzeb turystyki wodnej.

Na krótko przed swą tragiczną śmiercią był zajęty badaniem ruchu turystycznego na rzece Narwi. Ulokował na całej trasie stałych obserwatorów, którzy przez cały sezon mieli śledzić i notować ilość łodzi i kajaków płynących rzeką. Chciał zrobić pierwsze w Polsce badania ruchu turystycznego na tej rzece a potem przeprowadzić lokalizację stanic wodnych i urządzeń nadwodnych, by zagospodarowanie turystyczne było z prawdziwego zdarzenia. Śmierć przerwała te prace.

Drugą Jego pasją turystyczną był camping. To zrozumiałe. Jest on przecież tak bliski biwakowaniu wodnemu. Lesław Dobrucki był więc jednym z współtwórców Polskiej Federacji Campingu, doskonałym znawcą campingowego zagospodarowania turystycznego.

Piastował Lesław Dobrucki najwyższe godności w naszym Towarzystwie będąc przez wiele lat wiceprezesem Zarządu Głównego PTTK. Na tym stanowisku, a ostatnio w funkcji członka Prezydium ZG wnosił zawsze cenny wkład do rozwoju myśli organizacyjnej i programowej Towarzystwa. Ceniono Go za bezkompromisowe stanowisko, za Jego trud, za Jego ideowość i zaangażowanie.

Takim pozostanie w naszej pamięci!

DNI TURYSTYKI I KRAJOZNAWSTWA W WOJEWÓDZTWIE KATOWICKIM

NIEZWYKLE udaną imprezą popularyzującą piękną tradycję i współczesny dorobek społecznego ruchu krajoznawczo-turystycznego na Śląsku były „Dni Turystyki i Krajoznawstwa województwa katowickiego”.

Podjęli ją działacze Zarządu Okręgu PTTK, WKKFiT, Wydziału Kultury Prezydium WRN w Katowicach, zarządy oddziałów PTTK w Częstochowie i Cieszynie oraz Wojewódzka Komisja OKKT „Szlakami Polski Ludowej”.

Inicjatorom przyświecały przede wszystkim następujące cele: uczczenie XXV-lecia PRL, 50-tej rocznicy I Powstania Śląskiego oraz 60-lecia zorganizowania ruchu turystycznego w województwie katowickim.

W ciągu czterech dni od 18 do 21 września zaroily się turystami najpiękniejsze szlaki województwa, Beskidu Śląskiego i Jury Krakowsko-Częstochowskiej.

Głównymi punktami uroczystości były siedziby oddziałów — jubilatów: Częstochowa i Cieszyn oraz Wisła. Obchody rozpoczęto 18 września w Częstochowie jubileuszem 60-lecia założenia Oddziału Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego.

Obchodom nadano uroczystą oprawę. Miejscowy Oddział PTTK zorganizował z tej okazji specjalną wystawę obrazującą dorobek i tradycje Towarzystwa na Ziemi Częstochowskiej. Dla licznych gości i przedstawicieli władz zorganizowano wycieczkę w Jurę Krakowsko-Częstochowską, którą poprowadził inż. Janusz Brandys. W czasie jej trwania uczestnicy złożyli w Olszynie kwiaty pod pomnikiem Polaków zamordowanych przez hitlerowskich okupantów.

Wieczorem w sali Filharmonii Częstochowskiej odbyła się właściwa uroczystość jubileuszowa. Przybyli na nią przedstawiciele władz miasta, powiatu i województwa, goście z WKKFiT, Zarządu Okręgu PTTK w Katowicach oraz delegacje z licznych oddziałów PTTK. Zarząd Główny PTTK reprezentował wiceprezes Jerzy Przedziecki, a GKKFiT wicedyrektor Departamentu Ruchu Turystycznego Kazimierz Pieleszek.

Spotkaniu, które zgromadziło blisko 800 osób przewodniczył prezes Zarządu Oddziału PTTK w Częstochowie E. Suchecki. Dzieje Oddziału ze szczególnym uwzględnieniem dorobku Towarzystwa w 25-leciu PRL zobrazował mgr Pietrzykowski. Podniosłym momentem było przekazanie oddziałowi sztandaru ufundowanego przez koła PTTK z terenu Częstochowy oraz odznaczenie województwa Złotą Odznaką PTTK przyznaną przez Zarząd Główny PTTK. Odznaczenia i wyróżnienia otrzymało także szereg działaczy i członków PTTK.

Do oddziału Częstochowskiego napłynęły również gratulacje i upominki od innych bratnich oddziałów w tym i od drugiego jubilata — oddziału PTTK w Cieszynie. Te miłe dowody sympatii złożyli oddziałowi: koła PTTK, działacze, nestorzy krajoznawstwa z terenu Częstochowy.

W części artystycznej uroczystości wystąpił akademicki chór z ZSRR, pod dyr. Świesznikowa.

19 września był Dniem Cieszyna. Całe miasto bogato udekorowano z tej okazji transparentami i flagami PTTK.

W godzinach rannych odbyło się spotkanie działaczy Zarządu Okręgu i Oddziału z przedstawicielami władz miasta i powiatu. Otwarto także wystawę obrazującą dorobek 60-lecia ruchu turystycznego na Śląsku Cieszyńskim, tzn. od czasu powstania Polskiego Towarzystwa Turystycznego „Beskid”, z którego w 1921 roku powstał Oddział PTT „Beskid Śląski”.

Po południu w reprezentacyjnej sali ratusza — siedziby władz miasta i powiatu odbyło się uroczyste posiedzenie Zarządu Oddziału PTTK w Cieszynie z udziałem gości, przedstawicieli władz partyjnych i administracyjnych, Okręgu PTTK w Katowicach i Zarządu Głównego PTTK.

Byli obecni liczni goście z zaprzyjaźnionych oddziałów, nestorzy krajoznawstwa z Cieszyna, Częstochowy i Bielska-Białej z członkiem honorowym PTTK Tomaszem Wróblem. Przybyli także goście z turystycznej organizacji „Slavoj” z Czeskiego Cieszyna oraz z Węgierskiego Towarzystwa Przyjaciół Przyrody. Z historią turystyki cieszyńskiej, ściśle związanej z patriotycznym nurtem walki o polskość tych ziem zapoznał uczestników jubileuszowego spotkania inż. Andrzej Hławiczka. Pozdrowienia i serdeczne życzenia od władz naczelnych Towarzystwa przekazał zastępca sekretarza generalnego ZG PTTK Wojciech Militz, a sekretarz generalny PTTK Stefan Strogulski udekorował Złotą Odznaką PTTK zasłużonych działaczy oddziału w Cieszynie.

Skolei 20 września w Cieszynie potraktowany jako Dzień Działacza PTTK był świętem całej katowickiej społeczności PTTK-owskiej. Na tę okoliczność otwarto wystawę „Oddziały PTTK województwa katowickiego w 25-leciu PRL” obrazującą dorobek Towarzystwa na Śląsku.

Katowickie PTTK zrzesza ponad 60 tys. członków w 53 klubach specjalistycznych i 803 kołach należących do 29 oddziałów. Na terenie województwa działa 1.292 przewodników oraz 4,5 tysiąca organizatorów turystyki. W pracach zarządów i komisji społecznych bierze udział 2,5 tysiąca działaczy społecznych.

Okręg dysponuje 16 schroniskami i domami wycieczkowymi z liczbą 1.340 miejsc noclegowych. W 29 stacjach turystycznych PTTK wycieczkowie korzystają nadto z 1.016 miejsc. Tyłko w 1968 roku PTTK woj. katowickiego objęło wszystkimi formami pracy 1.200 tys. mieszkańców i udzieliło noclegów 195.600 osobom. Te osiągnięcia w dziedzinie organizacyjnej i usługowej oraz ideowo-wychowawczy charakter działalności PTTK były przedmiotem licznych, szczerych i gorących gratulacji, podziękowań i życzeń jakie zebrali działacze okręgu i oddziałów PTTK województwa katowickiego w czasie uroczystości.

Wyraził to szczególnie dobitnie zastępca przewodniczącego Prezydium WRN w Katowicach Stanisław Kiermaszek dekorując na spotkaniu w cieszyńskim ratuszu 16-tu zasłużonych działaczy PTTK odznaką „Zasłużony w rozwoju województwa katowickiego”. Znaczenie i rolę PTTK podkreślił także przewodniczący WKKFiT Tadeusz Raczyński, który wręczył 10-ciu PTTK-owcom odznaki „Zasłużonego Działacza Turystyki”.

Gratulacje i podziękowania złożył również sekretarz generalny ZG PTTK Stefan Strogulski dekorując Złotymi i Srebrnymi Odznakami PTTK 35-ciu działaczy. Złotą Odznakę otrzymał Tadeusz Raczyński — przewodniczący WKKFiT, Albert Mazur z Wydziału Propagandy i Agitacji KW PZPR, Franciszek Ryś — zastępca kierownika Wydziału Kultury WRN i Józef Bryś — sekretarz WKZZ. Złote odznaki otrzymali także sekretarz KP PZPR Tadeusz Tomiczek, przewodniczący Prezydium PRN Henryk Gorgosz, zastępca przewodniczącego Szwiecniarstwa oraz przewodniczący Prezydium MRN w Cieszynie Jan Kulik.

Główną uroczystością Dnia Działacza PTTK było spotkanie działaczy katowickich w sali teatru w Cieszynie. Do zebranych ponad 650 aktywistów przemawiał prezes Zarządu Okręgu PTTK Leon Dusik przedstawiając dorobek PTTK w woj. katowickim w okresie 25-lecia PRL oraz kierunki i zadania na najbliższe lata. Podczas spotkania nastąpił uroczysty moment przekazania Oddziałowi PTTK w Cieszynie sztandaru ufundowanego przez oddziały PTTK woj. katowickiego oraz odznaczenie Oddziału — Jubilatą Złotą Odznaką PTTK nadaną przez ZG PTTK. W imieniu władz przemawiał zastępca przewodniczącego WRN Stanisław Kiermaszek podkreślając rosnącą wagę wypoczynku i turystyki dla pracujących, znaczenie krajoznawstwa i turystyki w patriotycznym i internacjonalistycznym wychowaniu młodzieży oraz rolę PTTK w tej społecznej uzytecznej działalności.

W programie Dnia Działacza przewidziano również inne ciekawe, godne naśladowania formy. W godzinach rannych zasłużeni działacze PTTK odbyli spotkania z młodzieżą szkolną w kilku cieszyńskich szkołach. Natomiast w Miejskim Domu Kultury urządzono niezwykle miłe

i pożyteczne spotkania działaczy — nestorów krajoznawstwa i turystyki na Śląsku.

21 września — ostatni z „Dni Katowickich” nazwano Dniem Krajoznawstwa, a jego bogaty program zaprezentowano w Wiśle. Tu zbiegły się trasy wielu rajdów. Na podkreślenie zasługuje fakt, że w tym okresie odbyło się na terenie Beskidu Śląskiego i Jury Krakowsko-Częstochowskiej 10 rajdów i zlotów

— pieszych nizinnych, górskich, kolarskich i motorowych z łączną ilością 3.000 uczestników. Dla nich, dla tłumnie przybyłych do Wisły mieszkańców województwa oraz osób wypoczywających na miejscu, zorganizowano szereg atrakcji. Występy zespołów regionalnych, zespołów artystycznych zakładów pracy, finały konkursów krajoznawczych itp. stanowiły piękną oprawę oficjalnych uroczystości zakończenia imprez turystycznych. Pożyteczną

imprezą były wystawy Grupy Beskidzkiej GOPR ukazujące dorobek GOPR, odpowiedzialną pracę ratowników oraz nowoczesny sprzęt ratunkowy.

W sumie Dni Turystyki i Krajoznawstwa woj. katowickiego stały się wielkim przeglądem programu i działalności PTTK na terenie województwa, a działaczom Towarzystwa przyniosły wiele zasłużonej satysfakcji.

NAJBLIŻSZE ZADANIA KONKURSU „SZLAKAMI POLSKI LUDOWEJ”

22 WRZEŚNIA 1969 r. odbyło się w Zakopanem plenarne posiedzenie Komitetu Ogólnopolskiego Konkursu Krajoznawczo-Turystycznego „Szlakami Polski Ludowej”, w którym uczestniczyli także przedstawiciele komisji wojewódzkich OKKT. Zebranie to miało na celu podsumowanie dotychczasowego dorobku konkursu oraz wytyczenie kierunku prac w końcowym etapie trwania OKKT.

Referat sumujący przebieg konkursu wygłosił przewodniczący Krajowej Rady Ogólnozwiązkowej Federacji Sportu, Wychowania Fizycznego i Turystyki a jednocześnie przewodniczący Komitetu OKKT Jan Kręcielewski. Zgromadzeni w toku dyskusji uznali że Konkurs „Szlakami Polski Ludowej” spełnia całkowicie założenia programowe. Wyrazem tego jest udział w konkursie około 3 milionów uczestników, którzy reprezentują liczne środowiska społeczne i zawodowe. Do połowy września br. w konkursie brało udział ponad 4.500 kół PTTK, 4.000 kół ZMS, 3.000 kół ZMW, 500 kół LZS, 3.000 zakładów pracy, około 1.500 szkół podstawowych i średnich, większość uczelni i Studium Nauczycielskiego, 200 rolniczych spółdzielni produkcyjnych, ponad 200 Kół Gospodyń Wiejskich.

Konkurs cieszy się szczególną popularnością wśród młodzieży czego dowodem jest zgłoszenie się do prac wchodzących w zakres zadań konkursowych dużej ilości uczestników obozów harcerskich i kolonii szkolnych.

Obecne osiągnięcia konkursu wyrażające się nie tylko wielką ilością uczestników ale i zaangażowaniem wielu środowisk społecznych a także rodzajem i treścią czynów oraz inicjatyw społecznych, nie mogą w żadnym wypadku spowodować osłabienia tempa prac organizacyjnych związanych z konkursem „Szlakami Polski Ludowej”.

Konkurs ten, niewątpliwie czołowa impreza krajoznawczo-turystyczna roku jubileuszu PRL, musi w ostatniej swojej fazie nabrać szczególnego rozgłosu, musi zainteresować i objąć jak najszersze rzesze naszego społeczeństwa. Osiągnięcie tego celu nie będzie możliwe bez większej prężności w pracach

sztabów konkursowych, większego zaangażowania wszystkich współorganizatorów, zwiększenia propagandy konkursu.

Wychodząc z tych założeń Komitet Konkursu na wspomnianym plenarnym posiedzeniu podjął szereg ustaleń, których wykonanie powinno przyczynić się do pełnego sukcesu konkursu. Ustalenia te dotyczą zwłaszcza okresu jesienno-zimowego, a więc końcowego etapu OKKT.

W obecnej działalności konkursowej powinno się więc zwracać uwagę na:

a) upowszechnianie znajomości regionów i miejscowości wśród uczestników Konkursu;

b) upowszechnianie wiedzy o własnym zakładzie pracy, na tle historii i perspektyw rozwojowych właściwej gałęzi gospodarki, nauki itp. W odniesieniu do szkół chodzi o upowszechnianie znajomości biografii ludzi, których imię nosi szkoła;

c) odkrywanie, popularyzowanie i otaczanie społeczną opieką miejsc i obiektów związanych z historią Polski Ludowej;

d) wytyczanie nowych ciekawych szlaków turystycznych związanych z 25-leciem PRL;

e) organizowanie wycieczek i imprez krajoznawczych o tematyce związanej z 25-leciem PRL;

f) organizowanie odczytów, prelekcji krajoznawczych oraz spotkań z ludźmi zasłużonymi dla Polski Ludowej;

g) organizowanie wystaw, wykonywanie gazetek i sporządzanie kronik graficznych oraz opisowych

popularyzujących osiągnięcia i piękno naszego kraju.

Ustalenia dotyczyły także spraw mających wpływ na zwiększenie zainteresowania konkursem. Tu niezbędne jest:

a) popularyzowanie na łamach prasy, poprzez radio i TV — inicjatyw i akcji turystyczno-krajoznawczych podejmowanych w ramach Konkursu przez koła PTTK, ZMS, ZMW, ZHP i LZS;

b) organizowanie spotkań w szkołach, które nie włączyły się jeszcze do konkursu, by przekazać im pełną informację o konkursie i zobrazować osiągnięcia innych szkół, zajmujących wysoką lokatę w konkursie;

c) organizowanie spotkań z zakładami zakładów pracy podczas których omawiane będą i ukazywane osiągnięcia zespołów konkursowych. Podczas takich spotkań powinna być podkreślana atrakcyjność prac konkursowych;

d) wykonywanie gazetek obrazujących akcje konkursowe, które winny popularyzować w szczególności czynny wypoczynek;

e) propagowanie w atrakcyjnych formach akcji konkursowych przez radiowęzły;

f) rozstrzygnięcie konkursów lokalnych przeprowadzanych w ramach konkursu „Szlakami Polski Ludowej”, a następnie popularyzowanie ich wyników.

Plenarne posiedzenie Komitetu Konkursu „Szlakami Polski Ludowej” podjęło na zakończenie decyzje dotyczące spraw organizacyjnych wystawy nagrodzonych prac. Najciekawsze i nagrodzone w terenie prace konkursowe znajdują się bowiem na wystawie, która będzie otwarta w czasie uroczystego zakończenia Ogólnopolskiego Konkursu Krajoznawczo-Turystycznego „Szlakami Polski Ludowej” na początku maja 1970 roku w Poznaniu.

PREZYDIUM OBRADUJE

24.VII.1969 r.

Prezydium dokonało oceny działalności BTZ PTTK za rok 1968 i postanowiło zatwierdzić sprawozdanie finansowe za ten okres zamakające się sumą bilansową

14.132.563,25 zł oraz zyskiem w kwocie 1.791.267,86 zł. Jednocześnie wyrażono uznanie dyrekcji biura, kol. kol. M. Lengiewiczowi, M. Kowalskiemu i B. Strzeleckiej za wyniki, jakie BTZ osiągnęło.

Rozpatrzone została również i oceniona działalność przedsiębiorstwa „Domy Turysty PTTK” za analogiczny okres czasu. Prezydium zatwierdziło zbiorcze sprawozdanie „Domów Turysty PTTK” za rok

1968 zamykające się sumą bilansową 210.291 tys. zł i zyskiem 2.527 tys. Prezydium oceniło pozytywnie działalność przedsiębiorstwa, które osiągnęło wyniki lepsze w stosunku do planu o 1.027 tys. zł.

Prezydium powołało na stanowisko kierownika Działu Organizacyjnego Biura ZG PTTK kol. Grzegorza Bieńczyka oraz zatwierdziło kol. Stanisława Skowrońskiego na stanowisku kierownika biura Zarządu Okręgu PTTK w Zielonej Górze.

27.VIII.1969 r.

Prezydium rozpatrzyło i zatwierdziło wycieczne w sprawie programu i organizacji imprez turystycznych oraz sporządzenia kalendarza imprez na rok 1970. Przyjęta została informacja o stopniu realizacji budżetu centralnego i planów przedsiębiorstwa za pierwsze półrocze 1969 r.

Prezydium dokonało zmiany przedstawiciela ZG PTTK w SOP. Postanowiono mianować kol. W. Tyrakowskiego przedstawicielem ZG w Głównym Inspektoracie Straży Ochrony Przyrody.

Prezydium zatwierdziło na stanowisku głównego księgowego w BEF Bydgoszcz kol. Annę Barańską, a w Zarządzie Okręgu PTTK w Kielcach kol. Juliana Ciubę.

Udzielone zostało zezwolenie na rejestrację nowych oddziałów PTTK: zakładowemu przy zakładach Mechanicznych w Bydgoszczy, terenowym w Nidzicy, Dąbrowie Górniczej i Płońsku oraz wojskowemu w Lublinie.

10.IX.1969 r.

Prezydium zaakceptowało wycieczne do planu działalności Towarzystwa w roku 1970.

Grupa działaczy rozwiązanej Komisji Kajakowej złożyła do Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki zażalenie. GKKFiT powołał Komisję, która rozpatrzyła sprawę oceniając zarzuty, jako bezpodstawne. GKKFiT podał na piśmie swe stanowisko do wiadomości ZG PTTK. Prezydium po wysłuchaniu powyższej informacji przyjęło do wiadomości stanowisko i pismo GKKFiT.

Prezydium akceptuje wniosek Komisji Turystyki Pieszej wysłania 3-osobowej delegacji na kurs kartograficzny na orientację, organizowany w CSRS w dniach 25—27.X. 1969 r.

Prezydium rozpatrywało sprawę wyprawy kajakowej do Cieśniny Magellana. Wyniknęło to w związku z żądaniem GKKFiT, aby ZG PTTK ustosunkował się do artykułów prasowych na temat wyprawy. Prezydium postanowiło podtrzymać stanowisko, że „Wyprawa spełniła swoje podstawowe cele”, zaś konflikty między jej uczestnikami są ich sprawą osobistą — i nie wdawać się więcej w polemikę prasową. Stanowisko to należy przekazać Głównemu Komitetowi Kultury Fizycznej i Turystyki do wiadomości.

POLSCY TURYSŃCI NA ZŁOCIE W PROSEN

W dniach 21—24 sierpnia odbył się na terenie NRD w rejonie Bad Schandau III Międzynarodowy Zlot Przyjaźni turystów polskich, czeskosłowackich i niemieckich. Brali w nim udział motorowcy, kolarze, piechurzy oraz amatorzy rozgrywek w marszach na orientację — około 2500 turystów, w tym 280 Polaków.

Grupa polska kierowana przez koleżankę Danutę Rafalską prezentowała się bardzo okazale. Pięknie zostało udekorowane flagami narodowymi i transparentami nasze obozowisko, wszędzie były widoczne polskie proporzyczki oraz czapki drużyn „Sierszy” i Stoczni Gdańskiej.

Program Zlotu był bardzo bogaty. Zakładał on obok imprez turystycznych także zwiedzanie Drezna, Koenigstein, Lichenstein i Bastei.

Otwarcie Zlotu nastąpiło 22 sierpnia w Rothen, w amfiteatrze położonym malowniczo u podnóża skalistej góry, na której w momencie otwarcia wykwitły barwne flagi wszystkich krajów socjalistycznych, wyniesione przez dziewczęta z FDJ. Uroczystości otwarcia dokonał przewodniczący Komitetu Turystyki i Wędrownictwa NRD Gerard Mandel, przy akompaniamencie pięknych pieśni regionalnych wykonanych przez chór męski turystów górskich. Następnego dnia na

brzegu Łaby rozpalono ogniska, zaś Łabą płynęły pięknie iluminowane statki.

Turyści do późnej nocy bawili się wokół ognisk i na statkach. Uroczystość zakończenia Zlotu odbyła się 24 sierpnia. Podczas niej prezes ZG PTTK poseł Piotr Gajewski w serdecznych słowach podziękował gospodarzom za wielką gościnność i wzorową organizację imprezy, gratulując Niemieckiej Republice Demokratycznej sukcesów w rozwoju turystyki oraz wręczając organizatorom proporce PTTK i inne pamiątki.

Zlot stał się centralną imprezą turystyczną w ramach obchodów 20-lecia NRD, której przebieg był codziennie relacjonowany przez prasę, radio i telewizję. Był on także okazją do spotkania przedstawicieli organizacji turystycznych krajów socjalistycznych, w którym z ramienia PTTK uczestniczyli prezes ZG PTTK Piotr Gajewski i sekretarz generalny Stefan Strogulski.

Podczas spotkania przedstawiciele Komitetu Turystyki i Wędrownictwa poinformowali o rozwoju turystyki na terenie NRD, zaś przedstawiciele PTTK zreferowali założenia IX konferencji organizacji turystycznych krajów socjalistycznych.

NA V KONGRESIE IOF

MARSZE NA ORIENTACJĘ — KLUCZEM DO PRZYRODY

W Budapeszcie obradował V kongres IOF — Międzynarodowej Federacji Marszów na Orientację. Z ramienia Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, które jest członkiem tej federacji uczestniczył w obradach kongresu kol. Wacław Kwaśniewski.

Kongres obradował przede wszystkim nad ujednoliceniem znaków topograficznych do biegów i marszów na orientację używanych podczas mistrzostw krajowych i świata. Przyjęto również do IOF-u nowych członków: Belgię, Kanadę i Japonię.

Ciekawe, że Japonia reprezentuje ten sam kierunek imprez na orientację co i my — marsze, a nie biegi typu sportowego, o co jeszcze przed swym przyjeściem Polska musiała przełamywać opory w IOF-ie. Nie mając odpowiednich terenów do uprawiania biegów Japończycy pra-

gną, by marsze były uprawiane masowo i stanowiły relaks. Pokazany przez nich film przedstawiał całe rodziny uczestniczące w marszach, wykonujące — podobnie jak u nas — określone zadania krajoznawcze itp. na punktach etapowych. Japonia będzie więc niewątpliwym sprzymierzeńcem w rozszerzaniu idei marszów na orientację typu turystycznego.

Warte odnotowania jest, że Komisja Szkoleniowa IOF wydała broszurę dla początkujących pod znamionym tytułem „Marsze na orientację — kluczem do przyrody”. Broszurę tę Podkomisja marszów na orientację PTTK zamierza także wydać drukiem.

Przedstawiciel PTTK kol. W. Kwaśniewski, który był członkiem Komisji Szkoleniowej IOF, na kongresie w Budapeszcie wszedł w skład Prezydium tej komisji.

I KRAJOWA NARADA PREZESÓW ODDZIAŁÓW WOJSKOWYCH PTTK

Z INICJATYWY Komisji Kół Wojskowych Zarządu Głównego PTTK odbyła się w dniach 13—14 września br. w Gdyni — I narada prezesów oddziałów wojskowych PTTK.

Gospodarzem tego spotkania był Zarząd Oddziału Wojskowego PTTK Marynarki Wojennej, który szczyści się sześćdziesięcioletnim stażem działalności. W naradzie oprócz prezesów oddziałów wojskowych PTTK uczestniczyli: przewodniczący i sekretarz do spraw turystyki i krajoznawstwa Zarządu Politycznego Marynarki Wojennej, przedstawiciele Głównego Zarządu Politycznego Wojska Polskiego oraz Zarząd Głównego PTTK.

W toku obrad kmdr. ppr. Stanisław Dzierżak, prezes Oddziału PTTK Marynarki Wojennej omówił obiekty Towarzystwa wśród marynarskiej braci oraz przedstawił formy pracy organizacyjnej, programowej, jakie prowadzi oddział, podał wyniki szkolenia kadr turystycznych oraz działalności imprezowej i wycieczkowej. Dorobek Oddziału PTTK Marynarki Wojennej to nie tylko liczne koła i kluby specjalistyczne, ale także uczestnictwo kadry wojskowej oraz członków rodzin, marynarzy i pracowników cywilnych w wielu przedsięwzięciach każdego z kół i klubów. Osiągnięcia jednostek organizacyjnych oddziału i jego komisji są rzeczywiście imponujące, co również potwierdziła wizytacja jednego z wojskowych kół PTTK podległych oddziałowi.

Uczestnicy narady, a zwłaszcza przedstawiciele Głównego Zarządu Politycznego Wojska Polskiego i Zarządu Głównego PTTK z wielką uwagą słuchali ciekawej dyskusji na temat pracy wojskowych oddziałów PTTK, które działając w warunkach odmiennych warunkach realizują te same zadania statutowe Towarzystwa. Specyfika pracy oddziałów wojskowych zajęła wiele miejsca podczas dyskusji.

Do najistotniejszych problemów i zagadnień będących tematem spotkania zaliczyć należy:

— pełne zrozumienie i poparcie ze strony dowódców i aparatu partyjno-politycznego dla działalności PTTK w Wojsku Polskim,

— umiejętność łączenia działalności turystyczno-krajoznawczej z programem wychowania i wyszkolenia żołnierzy służby zasadniczej.

— udzielanie oddziałom wojskowym PTTK pomocy materialnej w ramach służbowej działalności Wojskowych Ośrodków Kulturalno-Oświatowych,

— celowość organizowania dalszych oddziałów wojskowych PTTK wszędzie tam, gdzie istnieją potrzeby oraz możliwości,

— dalsze szkolenie kadry organizatorów turystyki na kursach własnych oraz szerszy udział działaczy wojskowych w szkoleniu przodowników poszczególnych dziedzin turystyki kwalifikowanej i przodowników turystycznych na kursach prowadzonych przez cywilne oddziały PTTK, a zwłaszcza zarządy okręgów PTTK.

Na I naradzie prezesów oddziałów wojskowych PTTK poruszono również szereg zagadnień ogólnorganizacyjnych. Wynikało z nich, że Wojsko Polskie może poszczycić się bardzo poważnym dorobkiem wynikającym z udziału żołnierzy, podoficerów, oficerów i rodzin kadry oficerskiej WP w Ogólnopolskim Konkursie Krajoznawczo-Turystycznym „Szlakami Polski Ludowej”. Prezesi oddziałów wojskowych PTTK z wielkim zadowoleniem przyjęli inicjatywę organizowania — począwszy od roku 1970 — dwóch ogólnopolskich imprez przeprowadzonych pod patronatem Komisji Kół Wojskowych Zarządu Głównego PTTK. Jedną z nich będzie wielodyscyplinowy centralny zlot turystyczny Wojska Polskiego, którego organizatorami będą Zespoły do spraw Turystyki i Krajoznawstwa poszczególnych okręgów

wojskowych i rodzajów wojsk. Drugą imprezą mają być wojskowe zawody na orientację, z obowiązkowym udziałem w nich drużyn ze wszystkich szkół i uczelni wojskowych. Ta impreza organizowana będzie wspólnie z Komisją Turystyki Pieszej Zarządu Głównego PTTK i zarządem okręgu PTTK, na terenie którego zawody zostaną zlokalizowane.

Problemów, rzecz jasna, było więcej. Ich omówienie zabrałoby tu za wiele miejsca. Zresztą wymagają one omówień i opracowań przez fachowe komisje Zarządu Głównego PTTK, Głównego Zarządu Politycznego Wojska Polskiego, jak również samych zarządów oddziałów wojskowych PTTK. Dlatego ograniczyliśmy się jedynie do zasygnalizowania kwestii najważniejszych.

Uczestnicy I narady, jak również przedstawiciele Głównego Zarządu Politycznego Wojska Polskiego i Zarządu Głównego PTTK są przekonani, iż spotkanie było bardzo pożyteczne. Coroczne narady prezesów oddziałów wojskowych PTTK są więc nieodzowne.

Na zakończenie narady prezesi oddziałów wojskowych PTTK otrzymali upominki książkowe, zaś oddziały wyróżnione zostały dyplomami przyznanymi przez Zarząd Główny PTTK.

Uczestnicy narady zwiedzili Trójmiasto i obejrżeli najciekawsze zabytki Gdańska oraz złożyli wianuski kwiatów pod pomnikiem bohaterów Westerplatte.

SIEDEM TYSIĘCY NA LENINOWSKIM SZLAKU

BYŁ to pod każdym względem rajd rekordowy. Przede wszystkim liczebnością — uczestniczyło w nim 7212 osób, ilość dotąd nie notowana. Ponadto na 1344 drużyny uczestniczące w rajdzie górskim aż 1126 drużyn wędrowało na trasach wielodniowych, co jest oznaką dalszego rozwoju turystyki kwalifikowanej. Do pojazdów mechanicznych natomiast, których było 324, trzeba jeszcze dołączyć 6... samolotów biorących po raz pierwszy udział w rajdzie. Byli to piloci i dziennikarze z Aeroklubu Katowickiego, którzy przylecieli na samolotach Jak-18 i wylądowali w Nowym Targu, aby następnie przelecieć nad Poroninem podczas manifestacji turystów i zrobić honorową rundę nad zakopiańską Krokwią w momencie zakończenia imprezy.

Tegoroczny XIV Rajd Przyjaźni Szlakami Lenina w Tatrach i na Podhalu poświęcony dorobkowi 25-lecia PRL i twórcy Rewolucji Październikowej oraz państwa radzieckiego godnie uczcił te rocznice.

Należy również podkreślić, że po raz pierwszy do programu rajdu

włączone zostały marsze na orientację, które odbyły się w rejonie Bukowiny. Wszystko to świadczy dowodnie, jak żywy i stale rozwijający się jest Rajd Przyjaźni Szlakami Lenina. Daje to jednocześnie przedsmak wrażeń i doznań, jakich dostarczą jubileuszowy XV rajd, przypadający w 100-lecie urodzin wielkiego wodza Rewolucji Październikowej w roku 1970, którego obecny — jak to stwierdzili organizatorzy — był generalną próbą. Próbą — dodajmy — na piątkę.

W uroczystości zakończenia imprezy uczestniczyli I sekretarz KW PZPR w Krakowie Czesław Domała, sekretarz CRZZ Wiesław Kos, przewodniczący WRN w Krakowie Józef Nagórzański oraz prezes Zarządu Głównego PTTK Piotr Gajewski. Obecny był również wicekonsul ZSRR w Krakowie, Walentyn Pucin.

Tradycyjnie, po zejściu z tras, turysci uczestniczący w Rajdzie Przyjaźni zebrałi się pod pomnikiem Włodzimierza Lenina w Poroninie, gdzie odbyła się manifestacja ku czci wielkiego rewolucjonisty. Prze-

mówienie do zebranych, po zapaleniu znicza przez turystów z Nowej Huty, wygłosił sekretarz CRZZ Wiesław Kos. Złożenie wieńców pod pomnikiem i odegranie Międzynarodówki zakończyło uroczystość poroniską.

Następnie specjalny pociąg przewiózł rajdowców do Zakopanego, poczem na stadionie pod Krokwią odbyło się zakończenie rajdu, wręczenie nagród i występy zespołów regionalnych. Zakończenie to poprzedzone zostało imponującą jak na rajdy Leninowskie, defiladą motorowców. Na stadionie przemawiał do zebranych prezes ZG PTTK Piotr Gajewski dziękując turystom

za ich udział w rajdzie i godną postawę na trasie.

Ogółem rajd zgromadził 7212 osób w 1569 drużynach. Na rajdzie górskim były 1344 drużyny i 5331 uczestników, pieszym — 203 drużyny i 1106 uczestników, kolarskim — 22 drużyny ze 111 osobami, motorowym — 102 samochody i 222 motocykle z 664 osobami.

Puchar CRZZ zdobyła Huta im. Lenina, puchar WKZZ w Krakowie Stocznia Gdańska, puchar ZG PTTK — oddział PTTK przy Zakładach Chemicznych w Oświęcimiu zaś puchar Okręgu Krakowskiego PTTK Zakłady Przemysłu Metalowego HCP w Poznaniu i pu-

char Rady Zakładowej Huty im. Lenina Zasadnicza Szkoła Zawodowa Budowy Okrętów w Gdańsku.

Najlepszym zespołem młodzieżowym w rajdzie okazał się zespół Państwowego Domu Dziecka w Jaszczurowej, najlepszym ogniskiem TKKF ognisko przy Domu Kultury Budowlanych PPBiH. Puchar specjalny ufundowany przez Komitet Organizacyjny Rajdu Szlakami Lenina dla zakładu pracy, który włożył największy wysiłek dla zmobilizowania swych pracowników do wzięcia udziału w rajdzie, a także za postawę tych uczestników podczas imprezy przyznano Stoczni Gdańskiej.

PIÓREM RECENZENTA

BIULETYN Z ŁÓDZKĄ W HERBIE

W poprzednim numerze Biuletynu Informacyjnego PTTK opublikowaliśmy recenzję „Inwentaryzacji krajoznawczej” wydanej przez Komisję Krajoznawczą Okręgu Mazowieckiego PTTK. Recenzją tą rozpoczęliśmy stały dział naszego Biuletynu, któremu obecnie nadajemy nazwę „Piórem recenzenta”, a w którym omawiać będziemy wydawnictwa Towarzystwa, informatory, biuletyny okręgów, przewodniki itp.

W numerze bieżącym naszą uwagę zatrzymał na biuletynie Okręgu Łódzkiego PTTK.

WIELU turystów i krajoznawców z Łodzi i województwa łódzkiego a także innych regionów kraju dobrze zna dwubarwną tytułową stronę Biuletynu Okręgu Łódzkiego PTTK z charakterystycznym znakiem naszego Towarzystwa oraz łódką — herbem Łodzi. Od 14 lat, co miesiąc (jedynie z przerwami wakacyjnymi) otrzymują oni nowy numer Biuletynu.

Warto podkreślić, że jest to dzisiaj najbardziej „leciwy” wewnątrz-organizacyjny petetekowski periodyk. Każdy numer przynosi ok. 20 stron tekstu w formacie A-4, powielanego na rotaprincie. Jednorazowy nakład Biuletynu osiągnął już 1100 egzemplarzy.

Regularność ukazywania się Biuletynu świadczy o wiecznym zapełnionej redakcyjnej teczce. Dzieje się tak mimo, iż redakcja nie płaci honorariów za nadesłane artykuły. Niewątpliwie jest to zasługa dobrego zespołu redakcyjnego, m.in. takich doświadczonych działaczy PTTK jak: Kazimierz Hempel, Edmund Jarzyński, Zdzisław Konicki i Edward Chmay — od lat parających się pracą redaktorską, przygotowujących także własne ciekawe artykuły i materiały. Zespół ten umiał sobie pozyskać dość szerokie grono autorów rekrutujących się zarówno z działaczy PTTK jak i osób spoza Towarzystwa.

Biuletyn jest wspólnym organem Zarządu Okręgu oraz wszystkich ogniw organizacyjnych PTTK w mieście i województwie łódzkim. Otrzymują go miejscowe oddziały, oddziałowe komisje społeczne, koła, społeczni opiekunowie zabytków a także komitety kultury fizycznej i turystyki, biblioteki, redakcje pism łódzkich i turystycznych a na żądanie każda instytucja.

W biuletynie znaleźć można ciekawe materiały krajoznawcze, opisy mniej znanych miejscowości woj. łódzkiego, opisy poszczególnych obiektów zabytkowych, materiały instruktażowe dla aktywów PTTK, in-

formacje o planowanych wycieczkach i imprezach turystycznych, wspomnienia z odbytych wędrówek, aktualności z życia organizacyjnego Towarzystwa, informacje obrazujące wszelkie bolączki trapiące turystów i turystykę.

Przeglądając numery 151—155 Biuletynu (styczeń—maj 1969) znaleźć w nich można interesujący artykuł Edmunda Jarzyńskiego o legendach związanych z Łodzią, obszerny materiał historyczny o osadzie Jezów w pow. brzezińskim pióra Jakuba Pałygi — społecznego opiekuna zabytków, artykuł Jerzego Klammana z cyklu „Szlakiem ciekawych ludzi Ziemi Łódzkiej”, a także popularną informację Krzysztofa Gerstmana o Jurze Krakowsko-Częstochowskiej zamieszczonej z okazji tradycyjnego rajdu pieszego organizowanego przez Studencki Klub Turystyczny PTTK „Plazik”. Wymienić należy także ciekawy artykuł Bronisława Szwalma o działalności Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego w Łodzi, opublikowany z okazji przypadającego w marcu br. 60-lecia łódzkiego oddziału PTK.

Cennym materiałem instruktażowo-propagandowym są trasy przykładowych popularnych wycieczek samochodowych po Łodzi, mających na celu zapoznanie uczestników z dorobkiem 25-lecia PRL. Wśród bogatych wiadomości z życia organizacyjnego Okręgu wymienić należy informację z Plenum Zarządu Okręgu, z okrojonej narady aktywów turystyki kolarzowskiej, podsumowanie kampanii sprawozdawczo-wyborczej w oddziałach, ocenę pracy łódzkich kół zakładowych.

Umiejętność łączenia historii dawnej ze współczesną, aktualna informacja, dotrzymywanie kroku najważniejszym wydarzeniom w kraju i licznym wydarzeniom wewnątrz Towarzystwa zapewniła powodzenie Biuletynowi Okręgu Łódzkiego PTTK.

Dla przypomnienia: prenumerata roczna tego pożytecznego wydawnictwa wynosi tylko 10 zł. Zamówienia i artykuły przyjmuje Okręg Łódzki PTTK (Łódź, ul. Piotrkowska 102a). Życzyć należy jak największej liczby prenumeratów.

A na koniec pytanie: czy dwa stałe okrojone biuletyny PTTK — omawiany wyżej łódzki oraz Biuletyn Okręgu Gdańskiego „Jantarowe szlaki” (omówimy go w jednym z najbliższych numerów „BI”, przypisek red.) zaspokajają potrzeby ogniw terenowych Towarzystwa w całym kraju? Odpowiedź na to pytanie pozostawić należy działaczom innych okręgów PTTK.

Biuletyn Informacyjny ZG PTTK — redaguje Kolegium
Wydawca: Wydział Propagandy Zarządu Głównego PTTK
Adres redakcji: Warszawa, ul. Senatorska 11, tel. 26-22-51

Druk. Wyd. Zw. CRZZ. 775/69. Nakł. 6000 + 25 egz. P-26.